

KONTRA FERENC

A tóparton, hirtelen

Vasárnap délután volt. A víztükör csillámlása mintha köszöntés lett volna minden érkezőnek. Senki sem vigyázott a tóra, itt nem kellettek szabályok, még íratlanok sem. Valahonnan mégis tudtuk, mit tehetünk a városban a járdán, kit engedünk előre az ajtónál, talán már csak a postánál volt ilyen kinyitós, előreengedős lehetőség, másutt már magától nyílt a bejárat. Ez a tó is ilyen hagyományos volt, mint amilyent a kisdíákok szoktak a füzetükbe rajzolni kék éggel, zöld fákkal, hattyúkkal. A mólók farönk lábainál apró törpeharcsák rajai gyűltek össze és rebbentek szét. Azért szerettem kijönni, mert az év minden szakában sétáltak itt, idősek és fiatalok, kihozták a gyerekeket, nézelődtek a parton, üdögéltek, beszélgettek a padokon, főleg helybeliek.

De most máshogy történt.

Már láttam magamat messziről, ahogy szervilisen félrehúzódok, mert nekem ez a természetes. Hirtelen bejöttek a bokrok között. Nem ott, ahol mindenki járt, hanem betörték a tó területére, ott, ahol akartak. Úgy éreztem, fenyegetően leuralták a teret. Három nő jött négy uszkárral, egy rókavörös, egy füstszürke és két fekete volt, teljesen egyformára nyírva.

Nekem derékig értek.

Még sosem láttam ebből a fajtából ilyen langalétákat. Ahogy a járdához értek, eloldották a nyakörveiket, ez volt a jel, és a csaholó kutyák azonnal rohanni kezdtek a tó felé a fűvön, először arra gondoltam, hogy élvezik a hirtelen jött szabadságot, mint a gyerekek, akiknek megígérik, ha jók lesznek, kihozzák őket a tópartra, ahol kedvükre játszhatnak; de most nem idilli jelenet játszódott előttünk, mert az uszkárok pillanatok alatt vetkőztek ki önmagukból, elindultak a fővenyen az ellenkező irányba, aztán eltűntek a fűzfabokrok között, falkában maradtak, így erősebbek voltak, úgy közeledtek, mint akik a támadást gyakorolják.

A sétálók aggódva figyelték a száguldó kutyákat, tétovázva meg-megálltak, követték őket a tekintetükkel.

Elértek az erdőig, aztán megfordultak, és rohantak a sétálókkal párhuzamosan, fenyegetően, tiszta erőből, mint amikor a vadállatok előtt kinyílt a rács. Kontrollálatlan erő sugallt, ahogyan egymás mellett futottak, ugráltak. A nyílt tér, a harapnivalóan smaragd pázsit és a tó zafírkék szomszédsága csak fokozta a jelenet pezsgését.

Aztán a hely is, a víz is megváltozott. A három nő cseverészve, kutyáikkal mit sem törődve sétált a parton a tó felé. A tér beszűkült előttem, amiért idejöttem, az elpárolgott egy perc alatt. A kutyák szinte dübörögve futottak, hallottam a hörgésüket, a nyálat, ahogy csapták fröcskölve a nyelvükkel, tiszta erőből. A rohanó állatok olyanok voltak, mint a lovak, vágtaztak el mellettem.

A sétálók ösztönösen félrehúzódtak, nehogy a kutyák útjába kerüljenek.

Egy házaspár jött velem szemben, ahogy elhaladtak mellettem, hallottam, ahogy a férfi azt mondta:

- Mindenki a kutyájára hasonlít.
- És így van ez fordítva is.

Tette hozzá a felesége. Kissé lemaradt, mert a telefonján rákeresett a lépésszámlálóra. Hümmögve lépkedett előre.

Megérintett a száguldás fenyegető szele, már azt sem néztem, merre futnak, mintha nehéz lett volna a levegő és párás, a tó is messze került, nehezen mentem előre, mintha szél fújna szemből, és sehogy sem akart már az ösvény az erdőhöz érni. Az órára néztem, még csak félórája sétáltam, ez még a szokásos terápia alapegységének sem tekinthető.

Igyekeztem nyugodtan viselkedni, szabályos léptekkel haladni, mert ha az ember fél, akkor elárulja a testbeszéde, kissé előredől, összehúzza magát, mintha viharban menne előre. Ezért megálltam, nagy levegőt vettem, kihúztam magam, úgy indultam tovább, mintha csak szórakozottan fürkészném a tó túlsó partját, ahol kis ketrecükből horgászok lódították előre csalitól ingázó damiljukat.

Csak mentem tovább az úton, mintha süvítő hidegben járnék, pedig sütött a nap, már május közepe volt, és jött az erdő, a nyugalom szigete, az ívelő ösvény a vörös somvesszőkkel.

Nyomás a tarkón, zsibbadás a végtagokban, lüktető halánték, feszülés a vállban és az állkapocsban, ilyenkor egy sétával megspórolhattam a délutáni gyógyszer bevételét. Próbáltam kievickélni a saját szorongásomból, de a hullámok folyton visszadobtak, újrarájtszottam magamban, hogy a bokrok közül törtek elő, a parkoló felől, csak úgy bejöttek ide, mert nekik szabad, bemehetnek bárhova bármikor. Miért is tűnne fel nekik, hogy ők ilyenek, hiszen megtehetik, úgymint őket szólítják először az orvosnál, ők azok, akik megint leszorítottak az útról, mert nekik jár mindenféle előny, láttam a nagyapámat, amikor aláírt egy papírt, fel sem mert nézni rájuk közben, önként cserélte el a termőföldjét egy darab szikes árokpartért.

Nem vallhatom be még magamnak sem, legszívesebben beleordítanék a tóba, csak úgy, tiszta erőből.

A keskeny sétány egy erdős részben folytatódott tovább. A bokrok és fák közt ott is bevillant a tó.

Egy illat térített vissza az ösvényre, újra ott jártam, a lépteimre figyeltem. Megálltam, a légzőgyakorlatok után elgondolkodtam, hogy hívják ezt a fát, kis sárga virágai vannak, erős és kellemes az illata, ezüstös a levele, hosszúszűkás. Szakrális jellegű, mert az ágain tövises, és olyan koszorút is szoktak készíteni belőle a templomokban, mint amilyent Krisztus viselt. Ezért gyakran ültetették golgotákra. Követtem az illatot, éreztem, hogy közeledem.

Odaértem, előtte álltam.

Olyan volt, mint egy kép a múltból. Azóta sem láttam ilyen fát. Természete szerint gyakran bokrosodó, ívesen lehajló ágú. Nagyanyámnak volt ilyen, a virágoskertre nyílt az ablaka, ott állt egy olajfűz, ez volt a másik neve. A körmenetkor a tövises ágaikból koszorút kötöttek, megszentelték, és amikor vihar közeledett, meggyújtották.

Ezüstporral hintett ágai elém hajlottak az útra, törtem néhányat belőle, emlékeztetőnek, mert régen éreztem ezt az összetéveszthetetlen illatot. Hátha még megmarad a vázában néhány napig, az illata igazi mindfulness-élmény, még sosem vizsgáltam ilyen közletről, sosem vettem észre az apró sárga virágokat, nem éreztem a természet erejét benne ilyen intenzíven, most vettem észre, hogy valójában milyen hatása van, árasztják az illatot, amelyet messziről érezni lehet, szinte fogva tart, és vezet végig az úton. Ilyenkor gondoltam azokra is, akik ezt a kis erdőt telepítették, hogy milyen jó érzékkel helyezték el

a fákat, hogy a tó felől is jól mutassanak, oszlopos jegenyék legyenek a támpontok, távolabb a nyárfák villantsák meg levelük fehér fonákját, itt pedig a bodzák nyújsák tenyérvirágjukat. Közben legyenek az ösvény mentén olyan csemegék, mint a vadalmák, a galagonyák és a gledícsiák. Regenerálódtam némiképp, átadhattam magam a megújuló reménynek vagy az újbóli beletörődésnek, a két érzés legbelül egy tőről fakadt.

Reccsent egy ág az úton. Egy fiatalember jött velem szemben, és köszönt.

Mindig meglepett, hogy itt, az erdei ösvényen általában köszöntek egymásnak az emberek, szép szokás volt. Aki besétált ide, hallotta a fülemüléket, és ettől otthon érezhette magát. Az idegenek nemigen sétáltak be a keskeny ösvényen, ha nem ismerték a helyet, nem kanyarodtak be, eső után kátyú is volt itt. Nekik ott volt a tó a gondosan nyírt fűvel, padokkal, az volt igazán a közösségi tér.

Indultam vissza.

A csipkebogyó-bokron túl elém tárult újra a tisztás, a téglával kirakott járda. Egy küszvágó csér elegáns röpte keretezte előttem a képet. A tó tükrén a nap szikrái felidéztek egy dallamot, amely ismétlődött a lépteimmel. Meg is feledkeztem a kutyákról. Pedig a rohanásuk iramába még mindig beleborzongtam. Most ott lihegték, sündörögtek gazdáik körül. A három nő ugyanott beszélgetett a vízparton, ahol legutóbb láttam őket.

Ekkor indult el egy rejtélyes koreográfia, mintha színpadon tárult volna elém a táj kulisszája és egy bizonytalan kimenetű dráma. A fenyegetettség érzése töltötte be a levegőt. Egy kis fehér kutyát láttam közeledni, mögötte a gazdája, egy köpcös, középkorú férfi lépkedett.

A nagyok odaosontak nyájaskodva, farkcsóválva a kis kutya köré, talán egy pillanatra kölcsönös volt az érdeklődésük, az is uszkár volt, csak sokkal kisebb fajta, szintén gondosan megnyírva, mintha élveznék a gazdáik, hogy mindegyiket így megformázzák, mint a kerti bukszusokat.

Köré magasodtak, mint az óriások, a viselkedésük dominanciát sugallt, eltakarták, körülvették, mint egy farkas, egyre agresszívebb lett a somfordálásuk, gomolygás támadt, a nagy kutyák hörögve jártak körbe.

Az egész jelenet hirtelen kiszámíthatatlanná vált.

A következő pillanatban felrepült a levegőbe a kis fehér kutya.

Kirepült a kör közepéből, és nyekkent egyet a fűvön.

Átvillant az agyamon, hogy lehetett volna egy gyerek, akár egy felnőtt is, akit agyarukkal feldobnak a levegőbe.

A gazdája ijedten rohant, hogy felkapja, megvédje kis fehér kutyáját.

Az egyik nő, aki az egyik nagy uszkárt kísérte, azonnal odarohant, hogy közbelépjen.

Lassítottam a lépteimet, hogy le ne maradjak valamiről. Persze, én is a történet végére voltam kíváncsi, nem a tanulságára. Nem néztem rájuk, egyikük arcát sem akartam látni.

Csak egy mondatot hallottam, kopogva, ahogyan a hideg eső a bádagon kopog.

– Jódos borogatást kell tenni rá, igazán semmiség, csak egy kicsit karcolódott fel a bőr.

Többre nem is méltatta a helyzetet, máris fordult vissza a barátnőjéhez.

A férfi zavartan próbálta megnyugtatni a karjában a kutyáját.

– Nem lesz semmi baj.

Közben figyelte, hogy az óriások még mindig ott somfordálnak körülöttük.

A tóra pillantottam, visszatükröződött benne a horizont közönye.